

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/112/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217209878
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1217209878.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava proti žalovanému: D. G., P. XX.X.XXXX, Y. S. XXXX/X, Y., o zaplatenie 943,78 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 20.12.2017, č.k. 52Csp/73/2017-43, jednomyseľne takto

rozhodol:

Odvolací súd pripúšťa čiastočné späťvzatie žaloby, rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 20.12.2017, č.k. 52Csp/73/2017-43 v zamietajúcej časti týkajúcej sa zaplatenia 140,70 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 140,70 eur od 20.7.2014 do zaplatenia zrušuje a konanie v tejto časti zastavuje.

V zostávajúcej zamietajúcej časti sa rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 20.12.2017, č.k. 52Csp/73/2017-43 zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zaplatiť mu 943,78 eur s spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne od 20.7.2014 do zaplatenia. Zároveň žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565, § 101, § 103 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a vecne tým, že v dôsledku premlčania práva žalobcu, na ktoré bol povinný prihliadať ex offo, nebolo možné priznať mu uplatnený nárok, ktorý vychádzal zo zmluvy o pôžičke uzavretej so žalovaným, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Dospel k záveru, že začatie plynutia premlčacej doby je daný okamihom splatnosti tej splátky, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ využil právo žiadať zaplatenie celého zostávajúceho dlhu. Konštatoval, že žalovaný neuhradil hneď prvú splátku za mesiac marec 2014, pričom v prípade, ak sa jedná o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže veriteľ uplatniť právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. pre nespĺnenie niektorej splátky žiadať zaplatenie celého dlhu, najskôr uplynutím 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. vyvodil, že ak z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nevyplýva, v dôsledku ktorej konkrétnej splátky veriteľ využil právo žiadať zaplatenie celého dlhu, treba vychádzať zo splatnosti tej splátky, pre nezaplatenie ktorej mohol veriteľ toto právo využiť najskôr, t.j. nezaplatenej splátky splatnej 20.3.2014. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobcovi začala plynúť premlčacia doba na podanie žaloby dňom nasledujúcim po dni splatnosti predmetnej splátky, t.j. dňa 21.3.2014 a uplynula dňa 21.3.2017. Vzhľadom na to,

že žalobca podal žalobu na súd dňa 18.5.2017, urobil tak po uplynutí všeobecnej premlčacej doby. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

3. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť mu 803,08 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% zo sumy 803,80 eur od 20.7.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná mu náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň navrhol, aby odvolací súd konanie v časti o zaplatenie 140,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 140,70 eur od 20.7.2014 do zaplatenia zastavil z dôvodu, že časť uplatnenej pohľadávky titulom zaplatenia 2 úverových splátok splatných dňa 20.3.2014 v sume 70,35 eur a dňa 20.4.2014 v sume 70,35 eur je premlčaná, preto žalobu v časti o zaplatenie sumy 140,70 s príslušenstvom berie späť. Konštatoval, že ak by súd prvej inštancie správne posúdil premlčanie pohľadávky, použil by § 103 prvá veta Občianskeho zákonníka na posúdenie premlčania splátok splatných do zosplatenia celého úveru, t.j. premlčaniu by podliehali splátky splatné dňa 20.3.2014 a 20.4.2014 a premlčanie zosplateného celého úveru by posúdil podľa § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka. Uviedol, že listom zo dňa 25.5.2014 bol žalovaný upozornený na omeškanie s platením úveru a na možnosť zosplatenia úveru v prípade nezaplatenia dlžných splátok úveru. nakoľko žalovaný dlžné splátky nezaplatil, právny predchodca žalobcu úver zosplatal ku dňu 19.7.2014 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.6.2014. Z uvedeného podľa jeho názoru vyplýva, že časť zosplateného úveru pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.6.2014 nie je premlčaná. Upozornil, že z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, čo však nemá vplyv na beh premlčacej doby. V opačnom prípade by podľa jeho názoru došlo v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/228/2016. Na záver oznámil, že súd prvej inštancie žalobu zamietol na základe ustanovenia zákona, ktoré nie je v súlade s Ústavou SR v dôsledku rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci vedenej pod sp.zn. PL. ÚS 11/2016, ktorým Ústavný súd SR vyslovil nesúlad § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s ust. čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Podľa § 370 ods. 1 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

6. Podľa § 370 ods. 2 C.s.p. súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

7. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca prevzal rozsudok súdu prvej inštancie dňa 26.1.2018 a žalovaný dňa 14.2.2018. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca dňa 12.2.2018. Žalobca doručil čiastočné späťvzatie žaloby dňa 12.2.2018 (priamo v odvolaní). Uvedené znamená, že žaloba bola žalobcom vzatá späť, keď už súd prvej inštancie vo veci rozhodol, ale jeho rozhodnutie nebolo právoplatné.

8. Pretože žalobca vzal žalobu čiastočne späť v čase po rozhodnutí súdu prvej inštancie, avšak predtým ako sa rozsudok súdu prvej inštancie stal právoplatným, pričom žalovaný sa nevyjadril k výzve odvolacieho súdu ohľadom súhlasu so späťvzatím žaloby (a teda nevzniesol žiadne vážne dôvody, pre ktoré nesúhlasí so späťvzatím žaloby), odvolací súd po prejednaní veci bez pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. postupoval v zmysle § 370 C. s. p., pripustil čiastočné späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 140,70 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 140,70 eur od 20.7.2014 do zaplatenia, v tejto časti zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastavil.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať

alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je podané dôvodne.

10. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia 943,78 eur s spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne od 20.7.2014 do zaplatenia a trov konania na tom základe, že jeho právny predchodca (Consumer Finance Holding, a.s.) ako veriteľ uzatvoril dňa 6.2.2014 so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť finančné prostriedky vo výške 830,90 eur a povinnosť dlžníka splácať pôžičku v pravidelných mesačných splátkach vo výške 70,35 eur. Žalovaný z uvedenej pôžičky uhradil sumu 114 eur pri podpise zmluvy (akontáciu), zvyšnú sumu (uplatňovanú žalobou) neuhradil. Žalobca vyzval dňa 25.5.2014 žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo ani v dodatočne poskytnutej lehote, žalobca dňa 19.7.2014 úver zosplatnil. V priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky z predmetnej zmluvy na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o.

11. Odvolací súd konštatuje, že podstatným pre preskúmanie napadnutého rozhodnutia je aplikácia ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov na danú vec, ktorá bola zároveň odvolacou námietkou žalobcu.

12. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo dňa 7.2.2018, č.k. PL. ÚS 11/2016-60 rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Predmetný nález bol vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky dňa 27.9.2018, čím stratilo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. účinnosť.

13. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

14. Podľa § 193 veta prvá C.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

15. Podľa § 41 ods. 2 zákona č. 38/1993 Zb. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon č. 38/1993 Zb.“), nález, ktorým sa zistil nesúlad právnych predpisov s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, vyhlási sa spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov. Nález je všeobecne záväzný odo dňa jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov.

16. Podľa § 41a ods. 1 zákona č. 38/1993 Zb. právny predpis, jeho časti alebo niektoré jeho ustanovenia strácajú účinnosť dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov.

17. V zmysle § 41b ods. 2 zák. č. 38/1993 Zb. ostatné právoplatné rozhodnutia vydané v civilnom procese alebo správnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú nedotknuté; povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať.

18. Ústavný súd SR vo svojom náleze č.k. I. ÚS 316/06-37 zo dňa 20.12.2006 konštatoval, že: „Hoci ústava a zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezu o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, potom a fortiori to musí tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanie ústavnosti a zároveň

neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty. ... Takýto záver korešponduje aj so stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/06 z 11.10.2006, ktorým ústavný súd prijal zjednocujúce stanovisko k odchylným právnym názorom senátov ústavného súdu...“ .

19. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru možno konštatovať, že nálezom Ústavného súdu vo veci sp. zn. PL. ÚS 11/2016 stratilo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. účinnosť ex tunc, t. j. bolo anulované od počiatku. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie v danom prípade oprel svoje zamietajúce rozhodnutie o také znenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré v čase jeho rozhodovania nebolo účinné. Zároveň je možné konštatovať, že prvoinštančný súd aplikáciou uvedeného ustanovenia postupoval tak, že posudzoval premlčanie z úradnej povinnosti (bez námietky vznesenej dlžníkom), t.j. nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

20. Odvolací súd upriamuje pozornosť na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel. Uvedené ustanovenie bolo do právnej úpravy zavedené novelou Občianskeho zákonníka - zákonom č.k. 343/2018 Z.z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, účinným dňa 27.11.2018. V prechodnom ustanovení § 879v Občianskeho zákonníka bolo zároveň stanovené, že konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

21. Ako vyplýva z dôvodovej správy k predmetnej novele Občianskeho zákonníka, zákonodarca týmto reagoval na nález Ústavného súdu SR zo dňa 7.2.2018, č.k. PL. ÚS 11/2016-60, ktorým rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Z dôvodovej správy ďalej vyplýva, že v ustanovení § 54a Občianskeho zákonníka sa za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Na účely zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov boli navrhnuté aj prechodné ustanovenia, v zmysle ktorých sa nová právna úprava nebude aplikovať vo vedených konaniach o vymoženie práva zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. v súdnom, exekučnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré boli začaté na základe návrhu na začatie konania podaného pred dňom účinnosti tohto zákona (zákona č. 343/2018 Z.z.).

22. Z uvedeného vyplýva, že na prejednávanú vec nemožno v súvislosti s premlčaním práva zo spotrebiteľskej zmluvy aplikovať ani v súčasnosti účinné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, keď súdne konanie v tejto veci bolo začaté pred účinnosťou predmetnej novely.

23. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie pri ďalšom prejednaní veci bude riadiť sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom a zaoberať sa nárokom žalobcu, ktorý doposiaľ nebol predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Následne bude úlohou súdu prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite právne a skutkovo zdôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia je povinný vypracovať tak, aby zodpovedal ust. § 220 ods. 2 C.s.p., t.zn. musí v ňom uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri posúdení nároku uplatnenom žalobcom; v novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods.3 C.s.p.).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).